T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2018 / 18
KARAR NO : 2018 / 49
KARAR TR : 29.01.2018

ÖZET : Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile bağlı ortaklıklarda toplu iş sözleşmesi kapsamı dışında çalışan personel ile bu teşebbüs ve bağlı ortaklıklar arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarının ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Ş. Ş.
Vekili : Av. İ. N.
Davalı : Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Genel Müdürlüğü
Vekili :Av. L. İ. B.

O L A Y : Davacı vekili; davacının kapsam dışı personel statüsünde davalı nezdinde çalışırken 26.04.2006 tarihinde işten ayrıldığını, bilahare emekli olmak için müracaat ettiği Sosyal Güvenlik Kurumundan kıdem tazminatı almaya hak kazandığına dair görüş belirtilmesine rağmen, tazminatın ödenmesine ilişkin davalıya yaptığı başvurunun reddedildiğini ileri sürerek, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla şimdilik 5.000 TL nin 26.04.2006 tarihinden itibaren işleyecek en yüksek banka mevduat faizi ile birlikte davalıdan tahsili için adli yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 4. İŞ MAHKEMESİ :22/12/2015 tarih, E:2015/1060, K:2015/2023 sayılı kararıyla, "Uyuşmazlık, iş sözleşmesinin haklı nedenle feshedilip edilmediği buna göre davacının kıdem tazminatına hak kazanıp kazanamayacağı ile göreve ilişkindir.

Yapılan inceleme celp edilen kayıtlar, taraf açıklamaları ile tüm dosya kapsamından, her ne kadar davacı tarafça davalı nezdinde kapsam dışı personel statüsünde çalışırken emekli olması nedeniyle kıdem tazminatı talebiyle iş bu dava açılmış ise de; davalı tarafça dosyaya sunulan emsal mahkeme kararları ile Yargıtay Daire ve Genel Kurul kararları, Uyuşmazlık Mahkemesi kararı da dikkate alındığında davacının kapsam dışı personel olması nedeniyle uyuşmazlığın idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği" görüşüyle Davanın HMK 114/1-b, 115/2. Maddesi gereğince yargı yolunun caiz olmaması ve idari yargının görevli olması nedeniyle USULDEN REDDİNE karar vermiş, temyiz edilmeyen kararın 19/03/2016 tarihinde kesinleştiği anlaşılmıştır.

Davacı vekili aynı gerekçelerle ve bu kez 50.000 TL tazminat istemiyle idari yargı yerine müracaat etmiştir.

ANKARA 18. İDARE MAHKEMESİ:20.12.2017 gün ve E:2016/1523 sayı ile "399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi Ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname'nin, 12.10.2017 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 7036 sayılı Kanun ile eklenen ek 3. maddesinde "Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 1 inci ve geçici 9 uncu maddelerine tabi teşebbüs ve bağlı ortaklıklarda toplu iş sözleşmesi kapsamı dışında çalışan personel ile bu teşebbüs ve bağlı ortaklıklar arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına ilişkin dava ve işler iş mahkemelerinde görülür" hükmüne yer verilmiştir.

Dava konusu somut olay ile yukarıda zikredilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, Türkiye Petrolleri A.O Genel Müdürlüğü bünyesinde iş akdine bağlı kapsam dışı personel olarak çalışan davacı tarafından talep edilen kıdem tazminatının, iş kanunundan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 3. maddesi uyarınca uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Mahkememizin görevsizliğine, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve işin incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesi'nce karar verilinceye kadar ertelenmesine" karar vererek Mahkememize müracaat başvurmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Ahmet Tevfik ERGİNBAY, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN ve Turgay Tuncay VARLI'nın katılımlarıyla yapılan 29.1.2018 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir

noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Engin SELİMOĞLU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, 233 sayılı KHK'ye tabi, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile ilgilendirilmiş bir kamu iktisadi teşebbüsü olan Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (T.P.A.O)' da kapsam dışı personel olarak çalışmaktayken sözleşmesini tek taraflı olarak fesheden davacının hak ettiğini ileri sürdüğü kıdem tazminatını tahsil etmek amacıyla açılmıştır.

Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarında, işveren ile sendikalar arasında akdedilen toplu iş sözleşmelerinin kapsamı dışında tutulan ve bu nedenle " kapsam dışı personel" olarak adlandırılan personelin, hizmet sözleşmelerine konulan yasakla sendika üyesi olamaması, yönetim kademesindeki daimi kadrolarda görev alarak işverene ait yetkileri kullanması ya da görevinin özel bir önem taşıması ve özellikle de yetkileri, ücret ve diğer haklarının tayin ve takdirinin idareye ait olması nedeniyle statüleri, asli ve sürekli görevleri genel idare esaslarına göre yürüten memur ve sözleşmeli personel statüsüne yaklaşmakta; nitekim, 24.11.1994 tarih ve 4046 sayılı Yasa'nın 22. ve Geçici 9. maddesinde de yasa koyucu tarafından, memur ve sözleşmeli personel ile birlikte anılmaktadır.

Öte yandan, 29.11.2006 tarih ve 26361 sayılı Resmi Gazetede yayımlanıp yürürlüğe giren Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Personel Yönetmeliği'nin, "Amaç ve Kapsam" başlıklı 1.maddesinde,"Bu Yönetmelik, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı daimi kadrolarında toplu-iş sözleşmesi kapsamı dışında kalan belirsiz süreli hizmet akdi ile çalışan personelin; tayin, nakil, terfi, kadro, çalışma esasları, sosyal, idarî, malî ve diğer özlük hakları ile disiplin yönünden tabi olacakları hükümleri kapsar."; "Dayanak" başlıklı 2.maddesinde "Bu Yönetmelik, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu iktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kamu iktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname ve 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır." denilmiştir.

Kapsam dışı personelin sosyal güvenlik yönünden 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'na tabi kılınması veya bir kısım hak ve yükümlülüklerinin 4857 sayılı İş Kanunu hükümlerine paralel olması ya da anılan Kanuna atıfta bulunulmasının, idare ile kamu personeli olan görevlileri arasındaki idare hukuku ilkelerine dayanan kamu hukuku ilişkisini ortadan kaldıramayacağı; teşebbüs veya bağlı ortaklıktaki kamu kesimi paylarının %50'nin altına düşmesi ve kuruluşun kamu kurumu niteliğini kaybetmesi halinde işveren ile personeli arasındaki hukuki ilişkinin özel hukuk ilişkisi niteliğine dönüşeceği kuşkusuzdur.

Olayda, 233 sayılı KHK'ye tabi, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile ilgilendirilmiş bir Teşekkül olan Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (T.P.A.O); sermayesinin tamamı devlete ait, iktisadi alanda ticari esaslara göre faaliyet göstermek üzere kurulan, kamu iktisadi teşebbüsüdür.

Yapılan açıklamalar ışığında Mahkememizin benzer olaylara ilişkin verdiği 1.3.1996 tarih ve 22567 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, 22.1.1996 gün ve E:1995/1, K:1996/1 sayılı ve özelleştirme kapsamında bulunmayan Kamu İktisadi Teşebbüslerinde kapsam dışı statüde çalışan personelin kurumları ile olan ilişkilerinden doğan anlaşmazlıkların çözüm yerinin idari yargı olduğuna ilişkin ilke kararı bulunmaktaysa da, 25/10/2017 tarih ve 30221 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 37 nci maddesi ile 399 sayılı KHK nin ek 3 ncü maddesi; "Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 1 inci ve geçici 9 uncu maddelerine tabi teşebbüs ve bağlı ortaklıklarda toplu iş sözleşmesi kapsamı dışında çalışan personel ile bu teşebbüs ve bağlı ortaklıklar arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına ilişkin dava ve işler iş mahkemelerinde görülür" şeklinde değiştirilmiştir.

Usul hukuku kuralları derhal uygulanırlık ilkesine tabidir. Tamamlanmış olan işlemler hariç olmak üzere yürürlüğe girdiği andan itibaren derhal uygulanır. Görev hususunun da Usul Hukukunun en temel konularından biri olduğu düşünüldüğünde, Kamu İktisadi Teşebbüslerinde kapsam dışı personel olarak çalışanların işverenleriyle aralarında iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına ilişkin dava ve işlere 25/10/2017 tarihinden bu yana iş mahkemelerinde bakılacağı anlaşılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümü adli yargı yerinin görevine girdiğinden, Ankara 18. İdare Mahkemesinin 20.12.2017 gün ve E:2016/1523 sayılı Başvurusunun kabulü ile Ankara 4. İş Mahkemesinin 22/12/2015 tarih, E:2015/1060, K:2015/2023 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Ankara 18. İdare Mahkemesinin 20.12.2017 gün ve E:2016/1523 sayılı BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Ankara 4. İş Mahkemesinin 22/12/2015 tarih, E:2015/1060, K:2015/2023 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 29.01.2018 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri	Şükrü	Mehmet	Ahmet Tevfik
NECİPOĞLU	BOZER	AKSU	ERGİNBAY

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali	Süleyman Hilmi	Turgay Tuncay
ÖĞÜŞ	AYDIN	VARLI